

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ ІНСТИТУТ СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ВНЗ „ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ „УКРАЇНА”
ПРЕДСТАВНИЦТВО ФОНДУ ІМЕНІ ФРІДРІХА ЕБЕРТА В
УКРАЇНІ

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**

ПРОГРАМА

доповідей

II Всеукраїнської науково-практичної конференції

НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

(19 квітня 2019 року)

Хмельницький

Мета конференції:

обговорення та визначення загальних стратегій вирішення існуючих проблем щодо реалізації принципів інклюзивної та інтегрованої освіти; вдосконалення змісту і форм соціальної, педагогічної та психологічної роботи з дітьми та молоддю з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому просторі.

Організатори:

ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” –
вул. Львівська, 23, к. 604, м. Київ;

Представництво Фонду імені Фрідріха Еберта в Україні –
вул. Пушкінська, 34, м. Київ;

Хмельницький інститут соціальних технологій

ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна” –
вул. Ярослава Мудрого, 2а, м. Хмельницький

Організаційний комітет:

Голова:	Чайковський М. Є.	д. пед. н., професор, директор Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
Заступник:	Коротєєва А. В.	к. е. н., професор, координатор програми співпраці з Фондом ім. Фрідріха Еберта в Україні
Модератор:	Кравчук Л. С.	к. пед. н., доцент, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
Члени:	Карапозюк В. М.	директор Хмельницького обласного відділення Фонду соціального захисту інвалідів
	Адирхаєв С. Г.	д. пед. н., професор, директор Інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
	Барна Н. В.	д. філос. н., професор, директор Інституту філології та масових комунікацій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
	Нікуліна Г. Ф.	к. т. н., начальник відділу аспірантури та докторантури ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
Секретар	Островська Н. О.	к. пед. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій Університету „Україна”

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

19 квітня 2019 року

м. Хмельницький, вул. Ярослава Мудрого, 2А, конференц-зал

9.00 – 09.30	Реєстрація учасників
09.30 – 10.00	<i>Вітальна кава</i>
10.00 – 10.30	Відкриття конференції
10.30 – 12.00	Пленарне засідання
12.00 – 12.30	<i>Кава-брейк</i>
12.30 – 15.00	Пленарне засідання
15.00 – 16.00	<i>Обід</i>
16.00 – 17.30	Секційні засідання
17.30. – 17.45	Підведення підсумків
17.45 – 18.00	Прийняття резолюції, закриття конференції

Регламент роботи конференції:

Виступи на пленарному засіданні	– до 10 хв.
Виступи на секціях	– до 15 хв.
Виступи в обговоренні	– до 5 хв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Чайковський Михайло Євгенович	д. пед. н., професор, директор Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
Коротєєва Антоніна Вікторівна Андрійчук Неоніла В'ячеславівна	к. е. н., професор, координатор програми співпраці з Фондом ім. Фрідріха Еберта в Україні перший заступник голови Хмельницької обласної ради
Барабаш-Тимофієва Олена Петрівна	головний спеціаліст відділу загальної середньої освіти та виховної роботи Департаменту освіти та науки Хмельницької міської ради
Карапозюк Василь Миколайович	директор Хмельницького обласного відділення фонду соціального захисту інвалідів

ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ:

Інклюзія в Україні : перші реакції, виклики і загрози

Дікова-Фаворська Олена Михайлівна	д. соціол. н., професор, професор кафедри педагогіки та андрагогіки КЗ „Житомирський інститут підвищення кваліфікації педагогічних працівників” Житомирської обласної ради
--	--

Інклюзивно-ресурсний центр як установа підтримки освітнього процесу дитини з особливими освітніми потребами

Рибак Ольга Анатоліївна	к. пед. н., директор Хмельницького інклюзивно-ресурсного центру № 1
--	---

Інновації у розробці адекватних моделей конкретних технологій психолого-педагогічного супроводу інклюзивної освіти

Барна Наталія Віталіївна	д. філос. н., професор, директор Інституту філології та масових комунікацій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
---	--

**Співпраця спеціалістів команди
психолого-педагогічного супроводу дітей
з особливими освітніми потребами як запорука
успішної організації інклюзивного навчання в ЗЗСО**

Маланчій	заступник директора з навчально-виховної роботи
Валентина	спеціалізованої загальноосвітньої школи
Олександрівна	I-III ступенів № 8 м. Хмельницького

**Місце фізичного виховання і спорту в
інклюзивному середовищі закладів вищої освіти**

Адирхаєв	д. пед. н., доцент, директор Інституту соціальних технологій, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії та фізичного виховання ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
Сослан	
Георгійович	

Активний відпочинок для осіб з інвалідністю

Волошинський	голова незалежної громадської неприбуткової організації „Зелений хрест”
Олександр	
Олександрович	

**Реабілітація осіб з інвалідністю в соціальних закладах
м. Хмельницького**

Костенецька	заступник начальника управління праці та соціального захисту населення Хмельницької міської ради
Валентина	
Степанівна	

**Нормативно-правове забезпечення
інклюзивної освіти в Україні**

Миськів	д. ю. н., доцент, завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства Київського міжнародного університету
Леся	
Ігорівна	

**Теоретичні засади організації інклюзивного навчання
в загальноосвітній школі**

Тельна	к. пед. н., доцент кафедри корекційної освіти та спеціальної психології КЗ „Харківська гуманітарно-педагогічна академія” Харківської обласної ради
Ольга	
Анатоліївна	

Інклюзивна література як інструмент соціальних комунікацій в інклюзивному освітньому просторі

Осмоловська Олена к. істор. н., доцент кафедри видавничої справи Київського університету Імені Бориса Грінченка,
Анатоліївна директор Видавничого центру „12”

Використання українських народних традицій здоров'язбереження у виховній роботі

Думанська Тетяна практичний психолог Кам'янець-Подільської спеціальної школи-інтернату І-ІІІ ступенів
Анатоліївна Хмельницької обласної ради

Соціально-психологічна реабілітація для осіб з інвалідністю

Корчинська Антоніна директор Центру комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних порушень
Павлівна „Родинний затишок”

Особливі учні в мистецький освіті

Нікітюк Лідія директор Хмельницької дитячої школи образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва
Степанівна

Навчання та виховання дітей з порушенням слуху

Воробель Галина к. пед. н., заслужений працівник освіти України, директор Хмельницької спеціальної загальноосвітньої школи № 33
Миколаївна

СЕКЦІЯ І

Інноваційні технології навчання дітей і молоді в інклюзивних та інтегрованих навчальних закладах

(конференц-зал, I поверх)

Керівник секції – Островська Наталія Олександрівна,
к. пед. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи

Секретар – Польовик Ольга Віталіївна,
к. пед. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи

Університет „Україна”: забезпечення рівних можливостей для отримання вищої освіти

Таланчук А. т. н., професор, академік НАПН України,
Петро президент ВНЗ „Відкритий міжнародний
Михайлович університет розвитку людини „Україна”
Нікуліна к. т. н., начальник відділу аспірантури та
Ганна докторантури ВНЗ „Відкритий міжнародний
Федорівна університет розвитку людини „Україна”

Особливості навчання студентів з порушенням зору в умовах вищої освіти

Бабчук викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії,
Галина фізичної культури і спорту Хмельницького інституту
Ігорівна соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний
університет розвитку людини „Україна”

Партнерство в інклюзії: особливості спільної роботи

Бігус учитель початкових класів спеціалізованої
Ірина загальноосвітньої школи I-III ступенів №8
Миколаївна м. Хмельницького
Горбатюк асистент учителя спеціалізованої загальноосвітньої
Іванна школи I-III ступенів №8 м. Хмельницького
Григорівна

Формування географічних понять за допомогою причинно-наслідкових зв'язків у школярів із порушеннями слуху

Бурлака аспірант Інституту спеціальної педагогіки НАПН
Ольга України, старший вчитель, вчитель географії
Вікторівна Хмельницької спеціальної загальноосвітньої школи
№ 33

Особливості роботи центрів підтримки інклюзивної освіти

Войціх

Інна

Володимирівна

к. пед. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Ексклюзія, інтеграція, інклюзія: уточнення категоріального ряду

Дікова-Фаворська

Олена

Михайлівна

д. соціол.н., професор, професор кафедри педагогіки та андрагогіки КЗ „Житомирський інститут підвищення кваліфікації педагогічних працівників” Житомирської обласної ради, професор кафедри управління професійною освітою Національного авіаційного університету

Ексклюзія територій: на прикладі Донбасу

Ковтун

Олександр

Сергійович

к. соціол. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Особливості навчання студентів з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього простору закладу вищої освіти

Кондратюк

Світлана

Миколаївна

к. психол. н., доцент, завідувач кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Технології впровадження інклюзивної освіти у закладах вищої освіти Німеччини та Канади

Константінова

Світлана

Володимирівна

викладач кафедри інформаційної справи та економічних дисциплін Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Константінов

Сергій

Андрійович

магістр соціальної роботи

Умови інклюзивного освітнього середовища ХІСТ університету «Україна» для студентів з особливими освітніми потребами

Корабльова викладач кафедри психології та соціальної роботи
Олена Хмельницького інституту соціальних технологій
Олександрівна ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Супровід вчителя-логопеда учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному просторі

Кримська вчитель-логопед Хмельницького ліцею №15
Оксана імені Олександра Співачука
Іванівна

Сутність, мета і завдання інклюзивного навчання

Крупа к. пед. н., доцент, завідувач кафедри фізичної терапії,
Валентина ерготерапії, фізичної культури і спорту
Володимирівна Хмельницького інституту соціальних технологій
ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Інклюзивна освіта – поняття та сутність

Курняк к. філос. н., доцент, доцент кафедри права
Лариса Хмельницького інституту соціальних технологій
Миколаївна ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Особливості роботи з батьками дітей в умовах інклюзивного навчання

Мельник психолог спеціалізованої загальноосвітньої школи
Ольга I-III ступенів №8 м. Хмельницького
Олексіївна

Технології професійної підготовки економістів в закладах вищої освіти інклюзивного спрямування

Неклюєнко старший викладач кафедри інформаційної справи та
Тетяна економічних дисциплін Хмельницького інституту
Василівна соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Геделевич викладач кафедри інформаційної справи та
Єлена економічних дисциплін Хмельницького інституту
Василівна соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Інклюзивна освіта для дітей з особливими освітніми потребами

**Польовик
Ольга
Віталіївна**

к. пед. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Інноваційні технології викладання економічних дисциплін у ЗВО в умовах інклюзивної освіти

**Романюк
Анатолій
Анатолійович**

викладач кафедри інформаційної справи та економічних дисциплін Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Гра як компонент когнітивного розвитку молодших школярів з розладами спектру аутизму

**Сивик
Ганна
Євгенівна**

асистент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи факультету педагогічної освіти Львівського національного університету імені Івана Франка

Організаційно-педагогічні умови впровадження інклюзії у ЗВО

**Чайковський
Михайло
Євгенович**

д. пед. н., професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

СЕКЦІЯ II

Теорія і практика соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю з особливими освітніми потребами в закладах інтегрованої та інклюзивної освіти

(ауд. 23, II поверх)

Керівник секції – Чайковський Михайло Євгенович,

д. пед. н., професор, професор кафедри психології та соціальної роботи

Секретар – Лучко Юлія Іванівна,

к. пед. н., завідувач кафедри інформаційної справи та економічних дисциплін

Соціально педагогічний аспект толерантності, формування толерантних взаємин в контексті інклюзивного навчання

Вегера соціальний педагог Хмельницького ліцею №15
Аліна імені Олександра Співачука
Анатоліївна

Хмарні технології у діяльності соціального працівника

Дітковська к. пед. н., доцент, доцент кафедри
Леся інформаційно-комунікаційних технологій
Анатоліївна Академія праці, соціальних відносин і туризму

Використання сучасних тренінгових технологій для формування толерантної взаємодії в умовах інклюзивного середовища

Добровіцька старший викладач кафедри інформаційної
Олена справи та економічних дисциплін
Олександрівна Хмельницького інституту соціальних технологій
ВНЗ „Відкритий міжнародний університет
розвитку людини „Україна”

Використання театралізованих ігор та театру в роботі з інклюзивними дітьми

Ігнатенко к. пед. н., доцент кафедри соціальної роботи
Катерина Навчально-наукового інституту історії,
Володимирівна міжнародних відносин і соціально-політичних
наук ДЗ „Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка”

Адаптивний вітрильний туризм як засіб соціальної адаптації осіб з інвалідністю

Малоголовка
Олександр
Андрійович к. мед. н., доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Соціальна адаптація студентів-першокурсників з особливими освітніми потребами

Лучко
Юлія
Іванівна к. пед. н., завідувач кафедри інформаційної справи та економічних дисциплін Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Соціалізація учнів з інтелектуальними порушеннями

Новікова
Олена
Анатоліївна практичний психолог Навчально-виховного комплексу №9 м. Хмельницького, старший викладач кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Формування інклюзивної компетентності студентів як умова інклюзивного освітнього простору ЗВО

Островська
Наталія
Олександрівна к. пед. н., доцент кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Боровенська
Ірина
Іванівна асистент кафедри соціальної роботи Навчально-наукового інституту історії, міжнародних відносин і соціально-політичних наук ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”

Інклюзія та духовність: точки дотику

Швед
Марія
Степанівна к.пед.н., професор, професор кафедри педагогіки та соціальної роботи Українського католицького університету

СЕКЦІЯ ІІІ

Психологічні проблеми дітей та молоді з інвалідністю в умовах освітнього закладу: шляхи їх вирішення

(ауд. 36, I поверх)

Керівник секції – Кондратюк Світлана Миколаївна,

к. психол. н., доцент, завідувач кафедри психології та соціальної роботи

Секретар – Левицька Людмила Вікторівна,

к. психол. н., доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи

Інновації у розробці адекватних моделей конкретних технологій психолого-педагогічного супроводу інклюзивної освіти (на прикладі діяльності школи №168 м. Києва)

Барна	д. філос. н., професор, директор Інституту
Наталія	філології та масових комунікацій
Віталіївна	ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”
Кравчук	заслужений працівник освіти України,
Наталія	директор школи №168
Іванівна	

До питання навчально-виховних можливостей пізнавальної діяльності

Гундерук	к. психол. н., доцент заступник директора
Людмила	Хмельницької філії Донецького національного
Миколаївна	університету імені Василя Стуса

Соціально-психологічна реабілітація для осіб з інвалідністю

Корчинська	директор Центру комплексної реабілітації для
Антоніна	осіб з інвалідністю внаслідок інтелектуальних
Павлівна	порушень „Родинний затишок”
Саңдуаяк	практичний психолог Центру комплексної
В'ячеслав	реабілітації для осіб з інвалідністю внаслідок
В'ячеславович	інтелектуальних порушень „Родинний затишок”

Проблема соціально-особистісного статусу підлітків з порушеннями зору у психолого-педагогічному дискурсі спеціальної освіти

Само асистент кафедри спеціальної освіти та
Ірина соціальної роботи Львівського національного
Олександрівна університету імені Івана Франка

Фактори психологічного благополуччя студентів

Сердюк д. психол. н., професор, завідувач лабораторії
Людмила психології особистості імені П. Р. Чамати
Захарівна Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН
України, завідувач кафедри психології Інституту
соціальних технологій ВНЗ „Відкритий
міжнародний університет розвитку людини
„Україна”

СЕКЦІЯ ІV

Нормативно-правове, матеріально-технічне й інформаційне забезпечення інтегрованого та інклюзивного навчання в закладах освіти

(ауд. 11, I поверх)

Керівник секції – Мозолюк-Боднар Людмила Миколаївна,
к. ю. н., доцент кафедри права

Секретар – Головчук Лариса Леонтіївна,
викладач кафедри інформаційної справи та економічних дисциплін

Деякі питання соціального захисту вразливих верст населення

**Бастричев
Володимир
Семенович** к. військ. н., професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Щодо нормативно-правового регулювання інклюзивного навчання в закладах освіти

**Галко
Олександр
Михайлович** старший викладач кафедри права Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Бібліотека як центр освіти користувачів з інвалідністю

**Головчук
Лариса
Леонтіївна** викладач кафедри інформаційної справи та економічних дисциплін Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Проблеми і перспективи правового регулювання інклюзивного навчання у закладах дошкільної освіти

**Грищенко
Ганна
Анатоліївна** аспірант кафедри соціальної і гуманітарної політики Національної академії державного управління при Президентіві України

**Соціальний захист осіб з інвалідністю:
правова політика держави**

Мозолюк-Боднар к. ю. н., доцент кафедри права Хмельницького
Людмила інституту соціальних технологій
Миколаївна ВНЗ „Відкритий міжнародний університет
розвитку людини „Україна”

**Правові засади соціального захисту осіб з інвалідністю та
гарантії їх трудових прав**

Мороз к. політ. н., доцент кафедри права
Ігор Хмельницького інституту соціальних
Іванович технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний
університет розвитку людини „Україна”

**Інклюзивне навчання та інклюзивне навчальне
середовище відповідно до закону України „Про освіту”**

Пасічник к. ю. н., доцент кафедри права Хмельницького
Ярослав інституту соціальних технологій
Сергійович ВНЗ „Відкритий міжнародний університет
розвитку людини „Україна”

**Правові аспекти інтеграції осіб з особливими освітніми
потребами в простір навчального закладу**

Якименко викладач кафедри права Хмельницького інституту
Андрій соціальних технологій ВНЗ „Відкритий
Анатолійович міжнародний університет розвитку людини
„Україна”

СЕКЦІЯ V

Актуальні аспекти організації навчально-виховного процесу підготовки фахівців для роботи з людьми з інвалідністю в інтегрованому та інклюзивному освітньому просторі

(ауд. 12, навчальний корпус №1)

Керівник секції – Бастрічев Володимир Семенович,
к. військ. н., професор, професор кафедри психології та соціальної роботи

Секретар – Крупа Валентина Володимирівна,
к. пед. н., доцент, завідувач кафедри фізичної терапії ерготерапії, фізичної культури і спорту

Компоненти інклюзивної компетентності викладачів закладів вищої освіти

Левицька Людмила Вікторівна к. психол. н., доцент, доцент кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Психологічна готовність фахівця до роботи з особами з інвалідністю в інтегрованому та інклюзивному освітньому просторі

Сікорська Леся Борисівна к. психол. н., доцент, доцент кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи Львівського національного університету імені Івана Франка

Готовність педагога до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами як успішний фактор інклюзивної освіти

Шульжинська Валентина Олександрівна перекладач української жестової мови Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Педагогічні технології формування інклюзивної компетентності викладачів закладу вищої освіти

Чайковський Михайло Євгенович д. пед. н., професор, професор кафедри психології та соціальної роботи Хмельницького інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

СЕКЦІЯ VI

Сучасні здоров'язберігаючі технології та методи реабілітації осіб з інвалідністю: вітчизняний та закордонний досвід застосування

(ауд. 22, I поверх)

Керівник секції – Кравчук Людмила Степанівна,

к. пед. н., професор, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

Секретар – Матвійчук Вікторія Маноліївна,

старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії, фізичної культури і спорту

Місце фізичного виховання і спорту в інклюзивному середовищі закладів вищої освіти

Адирхаєв

Сослан

Георгійович

д. пед. н., доцент, директор Інституту соціальних технологій, професор кафедри фізичної терапії, ерготерапії та фізичного виховання ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Адирхаєва

Людмила

Вікторівна

к. пед. н., доцент, завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії та фізичного виховання Інституту соціальних технологій ВНЗ „Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

Формування здоров'язбережувальної компетентності дітей з особливими потребами в роботі соціального педагога

Пономарьова

Віра

Миколаївна

к. пед. н., викладач КВНЗ „Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т. Г. Шевченка”

